

Ο Αναστάσιμος Κανόνας του Πάσχα

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Ο ωραιότατος αναστάσιμος Κανόνας του Πάσχα «Αναστάσεως ημέρα λαμπρυνθώμεν λαοί...», συγκινεί βαθύτατα, όσους γνωρίζουν πως η τελετή της Αναστάσεως του Κυρίου δεν τελειώνει με την ανάγνωση του αναστάσιμου ι. Ευαγγελίου στον περίβολο του Ναού. Συνεχίζει να συγκινεί, να θέλγει και να ικανοποιεί βαθύτατα, όσους δεν τρέπονται σε ... άτακτη φυγή με το άκουσμα του «Χριστός Ανέστη»».

Ποιητής του κανόνα αυτού είναι ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, που έζησε από το 660 ως το 750 μ.Χ. και μόνασε στην Ι. Μονή Αγίου Σάββα, κοντά στην Ιερουσαλήμ. Ο εμπνευσμένος υμνογράφος και πατέρας της Εκκλησίας με τον κανόνα του αυτό επιδιώκει να μας μεταδώσει με άφταστο λυρισμό τη δογματική διδασκαλία της Εκκλησίας σχετικά με την ένδοξη Ανάσταση του Κυρίου. Ο Κανόνας αποτελείται από οκτώ «Ωδές», χωρίς να σχηματίζουν ακροστιχίδα τα αρχικά γράμματα των ειρμών και των τροπαρίων.

Περίληπτικά θα λέγαμε πως στον ειρμό της Α' Ωδής «Αναστάσεως ημέρα» βρίσκουμε στοιχεία από σχετικό ύμνο του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, σύμφωνα με τον οποίο ο αναστημένος Χριστός μας οδήγησε από το θάνατο της αμαρτίας, στην αληθινή ζωή και μας μετέφερε από τη γη στον ουρανό.

Στην Β' Ωδή, που σημειώνεται ως Γ', καλούμαστε να πιούμε από το «καινόν ύδωρ», που ανάβλυσε από τον Πανάγιο τάφο του Κυρίου, καθώς ανάβλυσε άλλοτε από το βράχο Χωρήβ υστέρα από την προσευχή του Μωϋσή. Ο ι. υμνογράφος, λουσμένος ο ίδιος από το άρρητο φως της Αναστάσεως, μας προτρέπει να ζήσουμε κι εμείς μέσα στην αναστάσιμη φωτοχυσία.

Στη Δ' Ωδή, ο ι. υμνογράφος προσκαλεί τους Προφήτες να συνεορτάσουν μαζί με την Εκκλησία την ένδοξη ανάσταση του Κυρίου.

Στην Ε' Ωδή, μας καλεί να βιώσουμε την Ανάσταση, για να προϋπαντήσουμε το Δεσπότη Χριστό ως «Πάσι ζωήν ανατέλλοντα».

Με την ΣΤ' Ωδή, μας μεταδίδει τη δογματική διδασκαλία της Εκκλησίας μας για την τριήμερη ταφή του Κυρίου, κατά τη διάρκεια της οποίας η Θεότητα – χωρίς να αποχωριστεί από το τίμιο Σώμα – κατήλθεν εν τοις κατωτάτοις της γης, για να συντρίψει τους αιωνίους μοχλούς και ν' αναστήσει, το κατ' εικόνα του ανθρώπου

που είχε αλλοιωθεί από την αμαρτία.

Στη Ζ΄ Ωδή, συμπλέκει την Παλαιά με την Καινή Διαθήκη για το Πάσχα.

Με την Η΄ Ωδή, μας καλεί να συμμετάσχουμε στο Άγιο Πάσχα κυρίως με την συμμετοχή μας στο μέγα Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Τέλος, με την Θ΄ Ωδή, καλεί τη νέα Ιερουσαλήμ – την Εκκλησία – να συνεορτάσει μαζί με την Υπεραγία Θεοτόκο τη Θεία έγερση.

Η αγία μας Εκκλησία με το θαυμασιότατο αυτό αναστάσιμο Κανόνα του αγίου Ιωάννου του Δαμάσκηνου κι όλο το λατρευτικό της πλούτο, μας βοηθεί να αισθανόμαστε καθ' όλη την αναστάσιμη περίοδο — ουράνια βιώματα και να συνειδητοποιούμε ουσιαστικά την ένδοξη Ανάσταση του Σωτήρος μας Ιησού Χριστού.

Πηγή: www.agiazoni.gr